economia social
Ateneu Cooperatiu Barcelonès Nord

Comunicació inclusiva:

Llenguatge inclusiu

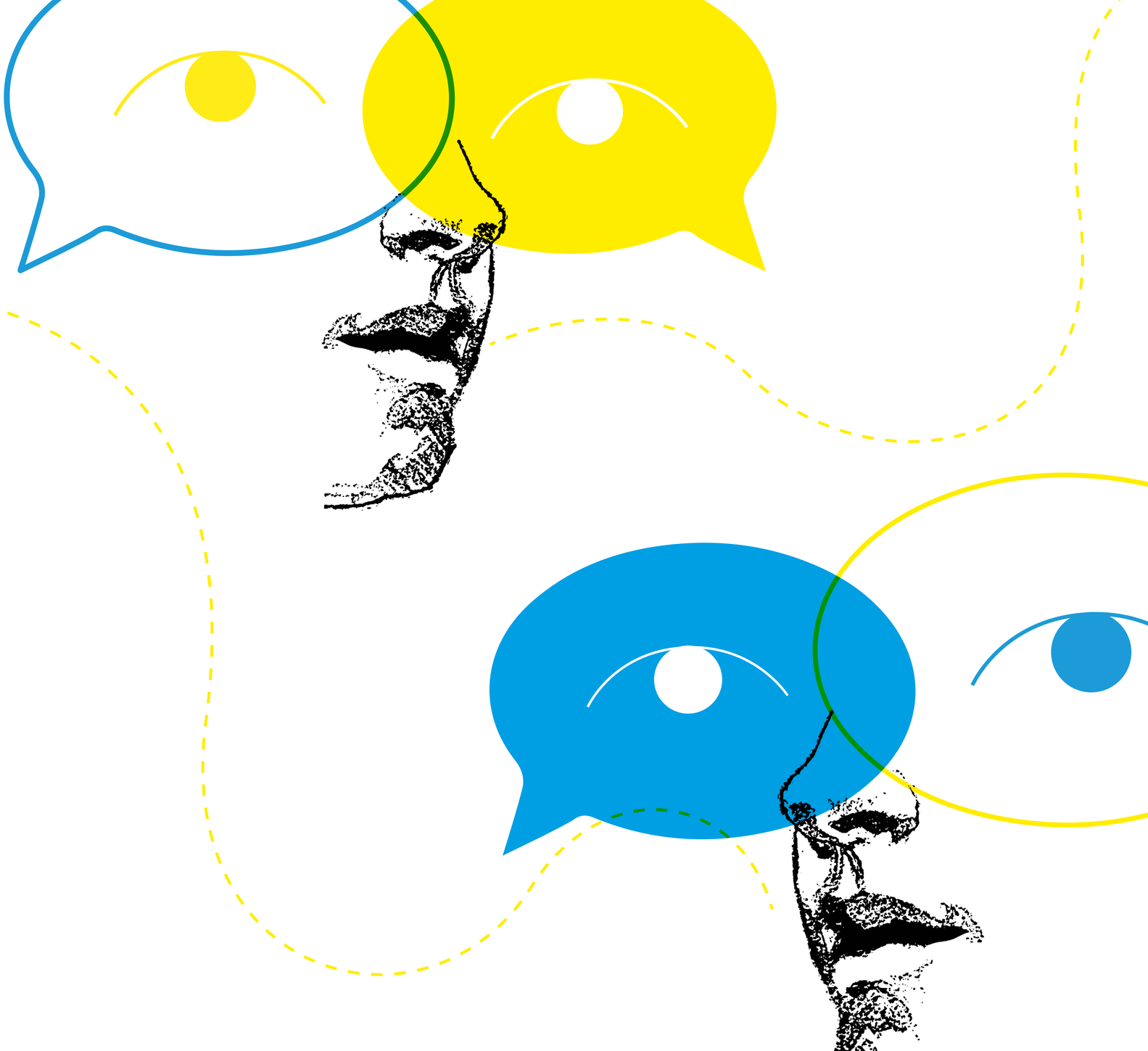

Material elaborat per:

Fundació Surt

Disseny i maquetació: **Ateneu Cooperatiu Barcelonès Nord**

Promogut per:

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:

MINISTERIO DE TRABAJO Y ECONOMÍA SOCIAL
SERVICIO PÚBLICO DE EMPLEO ESTATAL SEPE SERVEI PÚBLIC D'OCUPACIÓ ESTATAL

Hem de tenir cura de totes les manifestacions comunicatives:

El llenguatge oral: espontani, immediat, informal, directe.

El llenguatge escrit: formal, més elaborat, en queda constància i se'n pot fer difusió.

El llenguatge icònic: les imatges que acompanyen els textos i que representen accions de persones.

Altres elements ambientals: cartells, distribució d'espais comuns, etc.

Material elaborat per:
Fundació Surt

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
Ministerio de Trabajo y Economía Social
Servicio Público de Empleo Estatal SEPE
Servei Públic d'Ocupació Estatal

Las **accions comunicatives** per si soles no canvien una situació social, però perpetuar una **comunicació sexista** legitima la invisibilització de les dones

Material elaborat per:
Fundació Surt
SURT

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
MINISTERIO DE TRABAJO Y ECONOMÍA SOCIAL
SERVICIO PÚBLICO DE EMPLEO ESTATAL
SEPE
SERVEI PÚBLIC D'OCUPACIÓ ESTATAL

Els noms **abstractes**

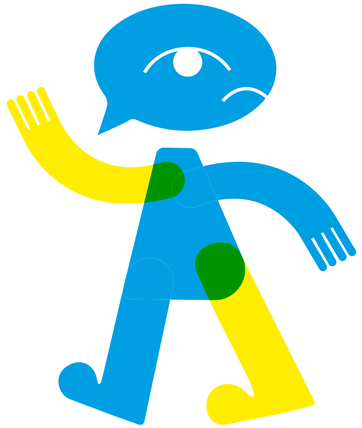

No Incloent		**Incloent**
Els gerents	- -	La gerència
Els polítics	- -	La clase política
Els coordinadors	- -	La coordinació

Material elaborat per:
Fundació Surt
SURT

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
Ministerio de Trabajo y Economía Social
Servicio Público de Empleo Estatal
SEPE
Servei Públic d'Ocupació Estatal

Llenguatge escrit no sexista:

Nomenar en femení i evitar la invisibilització fent servir suposats genèrics que són masculins quan estem parlant de dones: Les responsabilitats tenen gènere, hi ha directors i directores, presidents i presidentes...

Usar termes col·lectius i abstractes, que representin de forma real tant a homes com a dones

Canviar adjectius sexuats per altres formes compostes

No utilitzar fórmules de tractament que impliquen inferioritat

Personalitzar el missatge si coneixem el gènere de la persona a la que ens dirigim. La comunicació no ha de menysvalorar les capacitats de les dones.

Trencar els estereotips associats a determinades ocupacions: també hi ha infermers (no sols infermeres), bomberes...

Material elaborat per:
Fundació Surt

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
Ministerio de Trabajo y Economía Social
Servicio Público de Empleo Estatal SEPE
Servei Públic d'Ocupació Estatal

1. Quan parlem d'una persona concreta :

Cal usar el **masculí** o el **femení** :

La sòcia treballadora

El soci treballador

La secretària

El secretari…

Quan hi ha **una única forma** pel masculí i pel femení es recomana l'ús de l'article **(determinat o indeterminat)** :

El gerent/La gerent

Dues auxiliars administratives

El cas de la **"i" inclusiva**: hi ha professionals que ja han proposat l'ús de la *"i"* com més inclusiva pel col·lectiu **LGTBI** al ser neutre en català (en castellà s'utilitzaria la *"e"*):

Totis, altris, unis…

Material elaborat per:
Fundació Surt

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
Ministerio de Trabajo y Economía Social
Servicio Público de Empleo Estatal SEPE
Servei Públic d'Ocupació Estatal

Per reflexionar…

Una de les riqueses de la nostra llengua és la varietat i les diferents opcions per expressar una mateixa realitat.

Femení	Masculí	Tots dos gèneres	Forma genèrica
Administrativa	Administratiu	L'administrativa ol'administratiu. Administratius/ives	El personal d'administració. El cos administratiu.
Assessora	Assessor	L'assessor o l'assessora Assessor/a	L'assessoria L'equip assessor
Presidenta	President	La presidenta o el president	La direcció
Sòcia treballadora	Soci treballador	La sòcia o el soci treballador	Els i les cooperativistes
Gerent	Gerent	La gerent o el gerent La/el gerent	La gerència
Tècnica	Tècnic	La tècnica o el tècnic Tècnic/a	El personal tècnic La plantilla tècnica L'equip tècnic
Treballadora	Treballador	La treballadora o el treballador Treballador/a	El personal La plantilla

Material elaborat per:
Fundació Surt

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
Ministerio de Trabajo y Economía Social
Servicio Público de Empleo Estatal SEPE
Servei Públic d'Ocupació Estatal

2. Llenguatge inclusiu sí, però…

L’**objectiu principal** d’un text és comunicar i encara que la forma és important, ha de permetre la compresió del missatge.

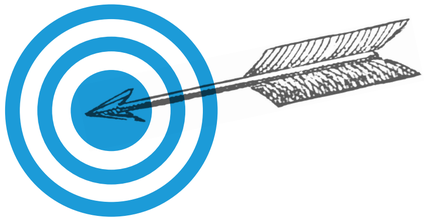

La **forma** és important perquè visibilitza, però el contigut ha d’arribar a la persona destinatària.

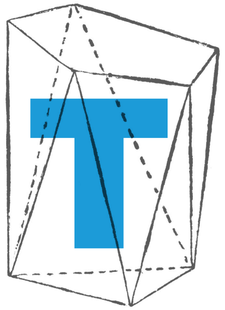

Les **llengues romances** tenen una diversitat semàntica que permet la inclusió dels gèneres i la claretat del missatge.

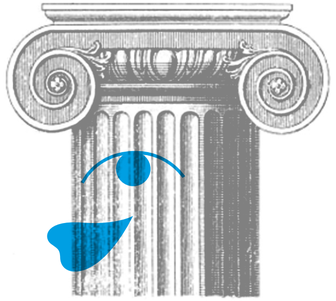

Material elaborat per:
Fundació Surt
SURT

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
MINISTERIO DE TRABAJO Y ECONOMÍA SOCIAL
SERVICIO PÚBLICO DE EMPLEO ESTATAL
SEPE
SERVEI PÚBLIC D'OCUPACIÓ ESTATAL

Llenguatge no sexista:

Nomenar en femení i evitar la invisibilització fent servir suposats genèrics que són masculins quan estem parlant de dones: Les responsabilitats tenen gènere, hi ha directors i directores, presidents i presidentes...

Usar termes col·lectius i abstractes, que representin de forma real tant a homes com a dones

Canviar adjectius sexuats per altres formes compostes

No utilitzar fórmules de tractament que impliquen inferioritat

Personalitzar el missatge si coneixem el gènere de la persona a la que ens dirigim. La comunicació no ha de menysvalorar les capacitats de les dones.

Trencar els estereotips associats a determinades ocupacions: també hi ha infermers (no sols infermeres), bomberes...

Material elaborat per:
Fundació Surt
SURT

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
Ministerio de Trabajo y Economía Social
Servicio Público de Empleo Estatal
SEPE
Servei Públic d'Ocupació Estatal

Per reflexionar...

La prova de la inversió

Regla per saber si estem fent un ús sexista del llenguatge: donar la volta a la frase:

“Deixem els fills al costat i ens anem a una masia a fer l’assemblea general de la cooperativa ” Qui cuidarà dels fills? I les filles?

“Les dones amb necessitats de conciliació poden venir a fer l’assemblea general amb els fills. Hem dedicat un espai per les criatures” Les dones cuiden dels seus fills. Les dones concilien. I els homes? I les filles?

Material elaborat per:
Fundació Surt
SURT

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
MINISTERIO DE TRABAJO Y ECONOMÍA SOCIAL
SERVICIO PÚBLICO DE EMPLEO ESTATAL
SEPE
SERVEI PÚBLIC D'OCUPACIÓ ESTATAL

Per saber més sobre llenguatge no sexista:

enllaç

Llenguatge no sexista. Generalitat de Catalunya.
http://administraciojusticia.gencat.cat/web/.content/documents/arxius/llenguatge_no_sexista.pdf

enllaç

Marcar les diferències: la representació de dones i homes a la llengua. Generalitat de Catalunya.
http://llengua.gencat.cat/permalink/c8d39276-5382-11e4-8f3f-000c29cdf219

enllaç

Guies per l'ús inclusiu o no sexista del llenguatge. Universitat de les Illes Balears.
http://oficinaigualtat.uib.cat/Guies-per-lus-no-sexista-del-llengutge-o-dus-inclusiu/

enllaç

Llenguatge no sexista. Blog Universitat Autònoma de Barcelona.
http://blogs.uab.cat/llenguatgenosexista/

enllaç

Guia d'ús no sexista del llenguatge.10 punts per visibilitzar les dones en el llenguatge. Ajuntament de Barcelona
http://ajuntament.barcelona.cat/bcnantimasclista/sites/default/files/guia-usllenguatgenosexista-cat_0.pdf

** En cas que els enllaços i botons no funcionin copieu i enganxeu la URL directament al vostre navegador.*

Material elaborat per:
Fundació Surt
SURT

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
Ministerio de Trabajo y Economía Social
SEPE
Servicio Público de Empleo Estatal
Servei Públic d'Ocupació Estatal

Llenguatge visual no sexista:

Garantir una visibilització equitativa de dones i homes en els materials o presentacions–excepte en els casos en què es dirigeixi exclusivament a un o altre sexe de forma justificada (com per exemple, perquè es vol incidir específicament en actituds associades a un dels dos sexes o perquè el servei es dirigeix només a un d'ells.

Per ex., un anunci de promoció de la conciliació on predominen imatges de dones fomenta la idea que la conciliació és cosa de dones i no interpel·la, per tant, al col·lectiu masculí.

Cal tenir en compte **que un equilibri numèric no implica necessàriament** que ja està incorporada la **perspectiva de gènere:** cal que es superin els estereotips i rols tradicionals de gènere.

*Evitar l'ús de la figura masculina com a **genèric** que pretén representar tothom.*

Representar homes i dones exercint indistintament funcions diverses en els àmbits públics i privats. *Això implica mostrar imatges d'homes en espais privats i relacionats amb les tasques domèstiques i de cura, així com en professions feminitzades.*

D'altra banda, mostrar imatges de dones situades en posicions de presa de decisions i de prestigi social en professions masculinitzades.

Garantir **un llenguatge escrit i visual no sexista i no estereotipat.**

*Propiciar la **ruptura d'estereotips i rols de gènere** mitjançant imatges i continguts transformadors.*

Evitar l'associació entre imatges i veus femenines com apel·lació a l'emoció, la tendresa, la seducció, etc., i l'ús d'imatges i veus masculines per simbolitzar l'experiència, la tècnica, la ciència, la innovació i l'autoritat.

Material elaborat per:
Fundació Surt

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
Ministerio de Trabajo y Economía Social
Servicio Público de Empleo Estatal SEPE
Servei Públic d'Ocupació Estatal

economia social
Ateneu Cooperatiu Barcelonès Nord

Així NO...

Comunicació visual inclusiva i no sexista

Material elaborat per:
Fundació Surt
SURT

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
Ministerio de Trabajo y Economía Social
SEPE
Servei Públic d'Ocupació Estatal

Comunicació visual inclusiva i no sexista

Poder femení

Risc

Planificació de vida

Ambició

Però així TAMPOC!

Material elaborat per:
Fundació Surt
SURT

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
MINISTERIO DE TRABAJO Y ECONOMÍA SOCIAL
SEPE

economia social
Ateneu Cooperatiu Barcelonès Nord

Comunicació visual inclusiva i no sexista

Reconeixem-nos en la imatge

Utilitzar imatges inclusives i no sexistes en la imatge corporativa i en la comunicació externa i interna.

Reproduir **situacions de treball en les que hi hagi dones dirigint** personal d'ambdós sexes i/o en llocs de responsabilitats.

Representar **homes en ocupacions tradicionalment femenines.**

Representar **dones treballant fora de la llar**, especialment en ocupacions tradicionalment masculines.

Potenciar **referents femenins** en l'emprenedoria i el cooperativisme.

Dirigir els **missatges a homes i dones evitant la reproducció dels rols i estereotips.**

Material elaborat per:
Fundació Surt
SURT

Promogut per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:
MINISTERIO DE TRABAJO Y ECONOMÍA SOCIAL
SERVICIO PÚBLICO DE EMPLEO ESTATAL
SEPE
SERVEI PÚBLIC D'OCUPACIÓ ESTATAL

economia social
Ateneu Cooperatiu Barcelonès Nord

Material elaborat per:

Fundació Surt

Anna Abellan / 610381771
coordinacio@ateneubnord.cat

www.ateneubnord.cat

www.surt.org/es/

Promogut per:

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Amb el finançament de:

MINISTERIO DE TRABAJO Y ECONOMÍA SOCIAL
SERVICIO PÚBLICO DE EMPLEO ESTATAL
SEPE
SERVEI PÚBLIC D'OCUPACIÓ ESTATAL